

Kokemuksen puhetta päättäjille

Tässä NO HARM -lehden numerossa on tarjolla Suomen kokeneimpien sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttajien näkemyksiä hyvinvointialueille ja valtakunnan päättäjille. Lehti sopii myös jokaiselle, joka haluaa tietää lisää asiakas- ja potilasturvallisuudesta.

Pidämmekö haittoja ja vahinkoja hyväksyttävänä? Onko johtamis- ja toimintakulttuurissamme sallittua jättää selvittämättä vakavat vaaratapahtumat tai olla noudattamatta hyviä kirjaamis- ja korjaamiskäytäntöjä? Tiedolla johtaminen on ”in”, mutta asiakas- ja potilasturvallisuusmittaristo on kesken. Soten valtakunnallisissa tavoitteissa 2026 se on mukana!

Verrattuna liikenneturvallisuuden huimaan parantumiseen asiakas- ja potilasturvallisuus etenee hitaasti. Siitä huolimatta, että laatutyötä aloitettiin jo 1980-luvulla, ensimmäinen potilasturvallisuusstrategia julkaistiin 2009, ja terveydenhuoltolainkin (1326/2010) yksi tarkoitus on edistää potilasturvallisuutta. Sosiaalipalvelujen asiakasturvallisuuteen on vasta herätty. Palvelurakenteen ja hoitoon pääsyn korjaamista on resursoitu 2000-luvulla. Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus on nyt valtakunnalliseen kehittämiseen korvamerkitty resurssi.

Turvallisuuskulttuuria on vahvistettava, ja esimerkkiä voimme ottaa liikenneturvallisuudesta. Hoidon haittoihin ja palvelujen epäkohtiin on puututtava aktiivisesti ja riskit ennakoiden pystyäksemme vähentämään inhimillistä kärsimystä

Viitteet:

[Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023-2026](#)

[Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026](#)

[Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen ehdotuksia hallitusohjelmaan](#)

NO HARM

Lehti asiakas- ja potilasturvallisuudesta

Maksuton verkkolehti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille

ISSN 2737-3126 | **Julkaisija** Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus, Pohjanmaan

hyvinvointialue | **Päätoimittaja** Tuija Ikonen | **Toimituspäällikkö** Ulla Kalliokoski

Toimitusneuvosto Tuija Ikonen, Ulla Kalliokoski, Saara Ketola, Tarja Pajunen, Mari Plukka,

Hanna Toiviainen | **Sähköposti** noharm@ovph.fi | **Ulkoasu ja taitto** Designer Helsinki

Tilaa lehti www.asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi

ja yli miljardin euron vuotuisia haittakustannuksia. Jokainen vakava vaaratapahtuma pitää ilmoittaa, tutkia ja suositukset julkaista opiksi kaikille. Turvallisuusmenettelyjen on oltava velvoittavia, ei vapaaehtoisia.

Hyvä lainsäädäntö on mahdollistaja. Tammi-kuussa 2024 voimaan tuleva valvontalaki on vasta ensimmäinen askel. Asiakas- ja potilasturvallisuutta koskevat säädökset ovat hajallaan ainakin 20 eri laissa. Niitä pitää koota johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi yhteen lakiin. Emme ole juristeja vaan terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Alan säädösten on oltava selkeitä ja ymmärrettäviä, jotta osaamme toimia oikein ja varmistaa potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien toteutumisen.

Hyvinvointialueille on tarjolla yhteisiä työkaluja. Asiantuntijat ovat yhdessä laatineet asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toimeenpanoon konkreettisen toimenpideohjelman ja tukimateriaalia. Tarkistuslistoja, malleja, kuvauksia ja oppimateriaalia löytyy keskuksen verkkosivuilta. Perus- ja täydennyskoulutusta pidetään jatkuvasti yllä.

Viisaita siteeraten: Asiakas- ja potilasturvallisuus on strategista palvelunjärjestäjille ja -tuottajille. Sen pitää tulla todeksi kaikessa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa.

Tuija Ikonen
johtaja
Asiakas- ja potilas-
turvallisuuskeskus

